

Gemeentelijke financiën

Informatie ten behoeve van de nieuwe raad en haar financiële werkgroep (inwerkprogramma)

Agenda

- Gemeentelijke financiën; hoe zit het in elkaar en hoe werkt het
- P&C cyclus van de gemeente Losser
- Samenvatting en conclusie

Gemeentelijke financiën

- <https://lesmateriaal.prodemos.nl/leren/filmpje-de-gemeentefinancien-hoe-komt-de-gemeente-aan-geld/>

(trap op-trap af vervangen door aanpassingen op basis van bnp)

P&C cyclus

- Bestuurlijke cyclus van 4 jaar (verkiezingen, coalitie en collegeprogramma)
- Bestuurlijke cyclus van 1 jaar, te weten;
- Voorjaarsnota (kadernota en 1^e rapportage) -> richting en financiële kaders voor het opstellen van de begroting 2027 en verder
- Begroting 2027-2030
- Financiële rapportage 2026 (2^e, voortgang begroting 2026)
- Jaarrekening en jaarverslag 2026 (verantwoording)

P&C cyclus

Voorjaarsnota
en 1^e financiële
rapportage

Jaarrekening

W1: wat hebben we bereikt?
W2: wat hebben we daarvoor
gedaan?
W3: wat heeft het gekost?

Begroting

W1: wat willen we bereiken?
W2: wat gaan we daarvoor
doen?
W3: wat mag het kosten?

2e financiële
rapportage

Zoeken naar balans

- Alles onderworpen aan de Gemeentewet én de regels van het BBV , commissie BBV en regels van toezichthouders (IBT, NBA, Bado) en Rijk (Sisa/spuk regelgeving)
- Doelmatig én rechtmatig
- Kan niet zonder voldoende aandacht én middelen voor bedrijfsvoering
- Investeringskredieten ~ realisatiemogelijkheden (niet uniek)
- U stapt op een rijdende trein =>

Voorjaarsnota 2026-2030

Uitgangspunten:

- • Focus op het financieel perspectief;
- • De laatste jaarschijf (2030) moet structureel sluitend zijn;
- • We ramen reëel en scherp;
- • Naast de gekozen koers worden alleen extra lasten geaccepteerd als deze onvermijdelijk zijn (wettelijk of autonome ontwikkelingen);
- • De weerstandsratio voldoet aan de minimale norm die door de raad is vastgesteld (1,4);
- • De basis is op orde: de dienstverlening aan onze inwoners moet goed zijn;
- • We investeren in en voor onze (kwetsbare) inwoners.

4. Middelenkader

Voorjaarsnota Rijk

Ontwikkelingen, het financieel effect en de gevolgen voor het middelenkader (excl. Meicirculaire)

A:	Financieel middelenkader	2026	2027	2028	2029	2030
	Resultaat GB 2026	-4.960	-647	-453	776	776
1	Algemene uitkering: sept. en dec. circ.	-11	-104	-113	-134	2.037
1	Voorjaarsnota Rijk 2026	-48	111	213	65	166
2	Actualisatie Treasury	-251	-33	162	345	150
3	Actualisatie kapitaallasten: onderuitputting 2026 (inc.)	608	0	0	0	0
4	Loon-Prijsindex 2026-2030	0	0	0	0	-1.413
5	Loon/prijscompensatie verbonden partijen	-21	-175	-175	-175	-175
5	Resultaat 2025 verbonden partijen	178	-57	0	0	0
	Totaal Middelenkader	-4.507	-906	-367	876	1.541
	Waarvan structureel	-1.172	-452	-199	959	1.624
	Waarvan incidenteel	-3.335	-454	-168	-83	-83

Middelenkader na voorstellen

Bedragen x € 1.000

Gemeente Losser

Onderdeel	2026	2027	2028	2029	2030
Middelenkader	-4.507	-906	-367	876	1.541
Ontwikkelingen Voorjaarsnota	-2.438	-2.268	-2.273	-2.251	-2.286
Nieuw middelenkader	-6.944	-3.174	-2.640	-1.375	-745
Waarvan structureel	-3.030	-2.620	-2.422	-1.292	-662

Weerstandsvermogen

De mate waarin een organisatie in staat is om tegenslagen en veranderingen in de markt op te vangen zonder dat het in gevaar komt. Het weerstandsvermogen wordt vaak gezien als een indicator van de **financiële gezondheid** van een organisatie.

Ontwikkeling weerstandsvermogen (X 1.000,-)	2026	2027	2028	2029	2030
Aanwezig weerstandsvermogen stand JR25	11.808	11.222	11.623	11.623	11.623
Mutaties VJN26	-1.984	-4.511	-6.698	-8.849	-10.370
Nieuwe stand	9.824	6.711	4.925	2.774	1.253
0	0	0	0	0	0
Benodigd weerstandsvermogen	2.433	2.433	2.433	2.433	2.433
Prognose ratio weerstandsvermogen (afgerond)	4,0%	2,8%	2,0%	1,1%	0,5%

Kader gemeenteraad: ratio weerstandsvermogen tussen **1,4 en 2,0**. Het blijkt dat weerstandsratio door het verslechterde perspectief na 2028 niet meer aan de gestelde raadskaders voldoet. Met een gericht maatregelenpakket moet gestreefd worden naar een structureel sluitend perspectief. De provinciaal toezichthouder accepteert niet dat een nadelig structureel saldo steeds wordt doorgeschoven.

Houdbaarheidstest gemeente Losser

- [houdbaarheidstest-2026-fci-jaarrekening-2024.xlsx](#)
- Zie ook: [waarstaatjegemeente.nl](#)

Aan welke knoppen kunt u draaien?

- Inkomsten verhogen
- Lasten verlagen
- Minder dan 25% van de begroting beïnvloedbaar

Hoofdfunctie	Lasten (x € 1.000)	% van totaal	Waarvan beïnvloedbaar	% van totaal	Mate van beïnvloedbaarheid
Lasten					
Sociaal domein	36.360	10%	4.383	62%	Laag – sterk wettelijk gedreven
Bestuur & ondersteuning	21.207	75%	1.236	17%	Hoog
Volksgezondheid & milieu	10.124	11%	96	1%	Laag
Sport, cultuur en recreatie	5.145	1%	1.010	14%	Hoog
Verkeer & waterstaat	4.388	0%	26	0%	Laag
Ruimte	3.960	2%	0	0%	Laag
Onderwijs	2.681	1%	205	3%	Laag/middel
Economie	1.040	1%	170	2%	Laag/middel
Totaal Lasten	84.906	100%	7.108	100%	

Opdrachtfunctie	Baten (x € 1.000)	% van totaal	Waarvan beïnvloedbaar	% van totaal	Mate van beïnvloedbaarheid
Totaal					
Algemeen	8.256	10%	980	5%	Laag – sterk wettelijk gedreven
Sociaal domein					
Bestuur & ondersteuning	60.946	75%	7.025	38%	Hoog
Werkgezonderheid & Veiligheid	8.627	11%	7.527	41%	Hoog
Recreatie, cultuur en Sport	823	1%	747	4%	Hoog
Waarmonter & waterstaat	80	0%	68	0%	Laag
Woningbouw	1.446	2%	1.511	8%	Laag/middel
Onderwijs	517	1%	18	0%	Laag
Economie	494	1%	493	3%	Hoog
Totaal Baten	81.188	100%	18.370	100%	

Welke

Samenvatting en conclusie

- <https://www.youtube.com/watch?v=GkvMrFIWGog>
- Conclusie: voldoende uitdaging voor raad, college én organisatie
- (NB: organisatie is tegelijk aan het verbouwen)

Vragen? Feedback?